

**ŽMONIŲ SU NEGALIA TEISIŲ STEBĖSENOS KOMISIJA
PRIE LYGIŲ GALIMYBIŲ KONTROLIERIAUS TARNYBOS**

**2022 M. SAUSIO 28 D. POSĖDŽIO
PROTOKOLAS**

2022-01-28 Nr. *AKP-2*

Vilnius

Posėdis vyko 2022 m. sausio 28 d., 13.30 – 15.00 val., Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyboje (Gedimino pr. 11, Vilnius) nuotoliniu būdu „Microsoft Teams“ platformoje.

Dalyvavo: Žmonių su negalia teisių stebėsenos komisijos nariai: Kristina Dūdonytė, Dalia Mikalauskaitė, Aidas Gudavičius, Lygių galimybių kontrolierė Birutė Sabatauskaitė, Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos teisės grupės vadovas Vytis Muliolis.

DARBOTVARKĖ:

1. 2022 m. sausio 28 d. Komisijos posėdžio sekretoriaus išrinkimas.
2. Dėl Komisijai skirto finansavimo šioms metams.
3. Dėl Komisijos veiklų viešinimo.
4. Dėl Komisijos pateiktų rekomendacijų institucijoms.
5. Dėl savivaldybių stebėsenos.
6. Dėl apklausėjų paslaugų nevykdymo.
7. Kiti klausimai.

1. SVARSTYTA. Dalios M. išrinkimas 2022 m. sausio 28 d. Komisijos posėdžio sekretore.
NUTARTA. Pritarti (bendru sutarimu).

Birutė Sabatauskaitė pradėjo posėdį paklauskama, kaip sekėsi dirbti, nes buvo darbinga vasara ir ruduo, tai pirma norisi išgirsti jus.

2. SVARSTYTA. Kristina D. paklausė, kokio dydžio finansavimas 2022 m. skirtas Komisijos funkcijoms atlikti. Birutė S. atsakė, kad finansavimo suma nekito pačiai Komisijai, kas tik kito, kad Tarnybai buvo skirtas finansavimas samdyti žmogui, kuris dirbtų su Komisija taip pat. Ruošiamės ieškoti asmens kaitumo būdu iš kitų institucijų.

NUTARTA. Pasiklausti Kotrynos G. tikslios skirtos finansavimo sumos.

3. SVARSTYTA. Dėl Komisijos veiklų viešinimo. Aidas pasiūlė sutvarkyti komisijos skiltį Lygių galimybių kontrolieriaus puslapyje, kad ten nebūtų dedami tik protokolai, bet būtų kažkokia informacija apie Komisiją, apie Komisijos narius, naujienos, kurios susiję su Komisija. Birutė S. atsakė, kad mes padarysime viską, kad ta informacija būtų, jūs turite visą palaikymą. Jei visuomenė galėtų žinoti daugiau apie tai, ką jūs darote, ir Komisijai būtų geriau, ir jos daromam veiklos poveikiui. Dėl duomenų apsaugos mes galime dėti tik tą informaciją, kurią pateikėte jūs. Dėl mūsų puslapio reikia pabrėžti, kad neskiriama lėšų svetainės pritaikymui žmonėms su negalia, ką reiktų paminėti, kai bus rengiama stebėsenos ataskaita, jei jums tai bus svarbu. Šiais metais svetainės pritaikymui gavome 5 000 eurų. O visas perprogramavimas minimaliai kainuoja 15 000 eurų. Patys ieškome resursų, radom žmonių, kurie dalinai savanoriškai dirba perdirbant tam tikrus svetainės funkcionalumus. Man nėra priimtina, kad Lygių galimybių svetainė nėra pracinama asmenims su negalia, kai mes turime rodyti pavyzdį. Vytis M. paminėjo, kad kadangi skyriuje dirba tik trys darbuotojai, tai reiktų pasiplanuoti, kada informacija turėtų būti sukelta.

NUTARTA. Kai bus informacija pateikta, ją bus galima sukelti. Komisija turi dažniau viešinti, ką mato savo veikloje.

4. SVARSTYTA. Birutė S. pasakė, kad Komisijos pareiga yra stebėseną, kiek Komisija nori dalyvauti advokacijoje dėl sprendimo ar rekomendacijų įgyvendinimo yra antras klausimas ir jūsų apsisprendimas; siūlymas dėl rekomendacijų neįgyvendinimo kreiptis į parlamentinę kontrolę, apibendrinti atsakymus, kurie buvo gauti ir kad iš atsakymų, kurie buvo gauti nepanašu, kad būtų ketinama rekomendacijas įgyvendinti. Reiktų, kad Žmogaus teisių komitetas didintų parlamentinę kontrolę, susikviestų atsakingus asmenis ir turėdami didesnę įstatyminę rolę galėtų pareikalauti Vyriausybės ar jai atskaitingų institucijų atsakymų. Komisijos vaidmuo per posėdį būtų ekspertinė parodyti, ko dar trūksta.

NUTARTA. Papildomai parašyti raštą institucijoms.

5. SVARSTYTA. Birutė S. paklausė, kaip Komisijai sekėsi susitikimuose su savivaldybėmis. Įdomu pagrindinės įžvalgos. Kristina D. atsakė, kad Komisija susitikome su savivaldybėmis iš visų 10 apskričių. Nusprendėme sustoti, nes neturint sekretoriaus, turime patys susiprotokuoti visus susitikimus. Po to parengsime rekomendacijas politikos formuotojams. Aidas G. papildė, kad per vasarį, kovą padarysime protokolus, o rekomendacijos jau yra daromos, tiesiog reikia papildyti praktiniais pavyzdžiais. Tikimės kovo pradžioje tai pateikti. Dalia M. paminėjo, kad savivaldybės „nemato“ Konvencijos, kaip galiojančio teisės akto, jos dirba pagal Socialinių paslaugų įstatymą, t.y., „įsisavina“ tai, ką Socialinės apsaugos ministerija skiria socialinėms paslaugoms, jų

nuomone, tuo užtikrinamos žmonių su negalia teisės. Antras dalykas, kas šokiravo, tai visose merijose tas pats supratimas, kad žmogus su negalia turi pats kreiptis į savivaldybę, nors kaip jam kreiptis, jei jis nei skaito, nei rašo. Savivaldybės teisinasi, kad neturi apie asmenis su negalia duomenų dėl duomenų apsaugos įstatymo. Jeigu asmuo su negalia, netekus artimųjų, negali pats savarankiškai gyventi bendruomenėje, tai ieškoma globos įstaigos - nesuprantama, jei iki šiol gyveno, tai kodėl dabar negali gyventi savo namuose? Labai aiškiai pasimatė, kad jei ne šeima, žmogus su negalia būtų globos įstaigoje, nes iki jo, netekus artimųjų, jokios reikiamos pagalbos neateina. Birutė S. paklausė dar dėl tarpinės stebėsenos ataskaitos, kadangi Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba pristatys savo metinę ataskaitą, tai galėtų ir Komisija. Birutė S. paminėjo, kad jeigu nespėsite, mes prašysime žmogaus teisių komiteto pristatyti ir kitu metu.

NUTARTA. Perklausyti ir transkribuoti susitikimus bei pagal galimybes rengti rekomendacijas. Jei bus spėta parengti, bus pateikta ir Komisijos tarpinė stebėsenos ataskaita.

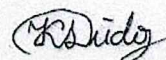
6. SVARSTYTA. Dėl apklausėjų paslaugų nevykdymo. Kristina D. paminėjo, kad kokybinės apklausos atiduotos laiku, tačiau nesulaukiama kiekybinės apklausos atsakymų. Birutė S. atsakė, kad išmokėjimas turi būti tais metais, kada paskirta, nes mes jo negalime perkelti į kitus metus. Mes galime jiems pretenzijas surašyti ir į teismą paduoti dėl įsipareigojimų nevykdymo. Dalia M. pasakė, kad niekas nenori imtis tokių veiksmų, nes tiekėjų ilgai tenka ieškoti, pinigų čia skiriama ne daug.

NUTARTA. Pasiteirauti, kada bus apklausų galutiniai rezultatai.

7. SVARSTYTA. Birutė S. pasiūlė, kad jei yra poreikis pradėti kažkokį tyrimą dėl kažkoko aktualaus klausimo, galite kreiptis į tarnybą. Kai kuriais atvejais skundus ištyrus reikalai pajuda vienose srityse daugiau, kitose mažiau. Dalia M. pasiūlė, kad jūs galite pradėti vykdyti tyrimą tarkim susitikimuose su savivaldybėmis mes pastebėjome, kad lengvą negalią turintys ugdosi bendro ugdymo mokyklose, o sunkią negalią turintys specialiosiose mokyklose. Tačiau specialistų su lengvomis negaliomis dirba tris, keturis kartus daugiau nei specialiojoje mokykloje su *sunkiečiais*. Birutė S. kad nežinia, ar, nesant žmogaus skundo, užtektų bendrų duomenų. Dalia M. pasiūlė, ar tyrimui pradėti nepakanka, kad komisija pateiktų informaciją ir kreiptųsi pagalbos į tarnybą. Birutė S. atsakė, kad ne, nes šioje vietoje reikia juridinio asmens statuso, nebent pateiktų XX organizacija.

NUTARTA. Šį klausimą aptarti pagal galimybes komisijos posėdyje.

Komisijos pirmininkė

 Kristina Dūdonytė

Komisijos sekretorė

Dalia Mikalauskaitė